

## มาตรการทางกฎหมายของกระบวนการได้สวนข้อเท็จจริง และการชี้มูลความผิดทางวินัยของ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ<sup>1</sup>

ธิพากร รักหนู

จากการศึกษามาตรการทางกฎหมายของกระบวนการได้สวนข้อเท็จจริง และการชี้มูลความผิดทางวินัยของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติ ความเป็นมา แนวคิด และทฤษฎี หลักเกณฑ์ในการกำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ซึ่งจากการศึกษาทำให้ทราบว่า ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในภาครัฐเป็นปัญหาเรื้อรังในสังคมไทย และก่อให้เกิดผลกระทบเป็นวงกว้าง ต่อระบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมของคนไทยอย่างรุนแรง ส่งผลต่อความโปร่งใส และความเชื่อถือ การทุจริตคอร์รัปชันถือเป็นหนึ่งในปัญหาสำคัญที่ขัดขวางกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดมาตรการหรือแนวทางปฏิบัติ กำหนดบทลงโทษแก่ผู้กระทำการทุจริตคอร์รัปชัน พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พ.ศ. 2551 จึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เนื่องจากในปัจจุบันการทุจริตมีพัฒนาการทั้งรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้รอดพ้นจากกฎหมาย จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเพื่อพัฒนากฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เมื่อมีการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาทำหน้าที่ในการกำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ โดยมีคณะกรรมการ ป.ป.ท. ทำหน้าที่ขับเคลื่อนภารกิจด้านดังกล่าว ซึ่งอาจแบ่งออกเป็นสองภารกิจหลักด้วยกัน กล่าวคือ ภารกิจด้านการป้องกัน คณะกรรมการ ป.ป.ท. ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมทั้งกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในฝ่ายบริหารสามารถดำเนินการในลักษณะบูรณาการและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และในส่วนของสอง คือ ภารกิจด้านการปราบปราม โดยคณะกรรมการ ป.ป.ท. ใช้ระบบการได้สวนข้อเท็จจริง ซึ่งถือเป็นมาตรการทางกฎหมาย ในการปราบปรามผู้กระทำความผิด รวมทั้งผู้ที่คิดจะกระทำความผิด โดยมีการนำเอาแนวคิดเรื่องการ

---

<sup>1</sup>บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่องมาตรการทางกฎหมายของกระบวนการได้สวนข้อเท็จจริง และการชี้มูลความผิดทางวินัยของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี แนวคิดเรื่องการพิจารณาอุทธรณ์ อันเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามกฎหมาย ตามหลักความยุติธรรมและคุณธรรมทางกฎหมาย

จากการศึกษาทำให้ทราบว่ามาตรการทางกฎหมายในการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พ.ศ. 2551 ยังมีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายหลายประการดังนี้

ปัญหาประการที่หนึ่ง คือ ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ในการรับเรื่องร้องเรียน กล่าวหาไว้ได้สวนข้อเท็จจริง จากการวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าวพบว่าในกรณีที่การรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาไว้พิจารณาดำเนินการในกรณีที่มิใช่ประชาชนหรือผู้ร้องเรียนกล่าวหาได้ยื่นเรื่องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ร้องเรียนกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ว่าคณะกรรมการ ป.ป.ท.รับเรื่องไว้ดำเนินการได้หรือไม่ หรือ ต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาว่าจะมอบหมายเรื่องร้องเรียนกล่าวหา ดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริงหรือไม่ เพราะไม่มีอำนาจรับเรื่องไว้ดำเนินการได้ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ซึ่งแต่เดิมก่อนที่รัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. 2560 มีผลใช้บังคับ คณะกรรมการ ป.ป.ท. โดยสำนักงาน ป.ป.ท. มีอำนาจหน้าที่ ในการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการไว้ดำเนินการพิจารณาได้สวนข้อเท็จจริงได้ แต่หลังจากที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มีผลใช้บังคับ ทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการได้สวนข้อเท็จจริงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการจนกว่าจะได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ดำเนินการ จึงทำให้เกิดปัญหาข้อกฎหมายขึ้น และทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พ.ศ. 2551 และทำให้เกิดผลกระทบ อีกทั้งเป็นการสร้างภาระ และทำให้เกิดความสับสนให้แก่ประชาชนหรือผู้ร้องเรียนกล่าวหา ย่อมไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล

ปัญหาประการที่สอง คือ ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. กล่าวคือ ปัญหาการใช้สิทธิในการกล่าวหาผู้กระทำความผิดต่อผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริง กรณีการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีระยะเวลาที่น้อยเกินไป เนื่องจากการที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษในเรื่องการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งต่างฝ่ายต่างก็เอื้อประโยชน์ให้แก่กัน จึงมักทำให้เกิดความล่าช้า เนื่องมาจากการขาดพยานหลักฐานจนทำให้ไม่มีพยานหลักฐานใด ๆ ที่จะพิสูจน์ความผิดเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ภายในระยะเวลาอันจำกัด และมีผู้ใช้สิทธิในการกล่าวหาเป็นจำนวนมาก หากกำหนดระยะเวลาในการใช้สิทธิกล่าวหาน้อยเกินไปอาจทำให้การดำเนินการปราบปรามการทุจริตไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิด

มาลงโทษได้ ทำให้ผู้กระทำผิดไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายได้ การแก้ปัญหาคอรัปชันจึงจำเป็นต้องมีองค์กรที่มีความชำนาญพิเศษ มารับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริต ซึ่งระยะเวลาที่ให้อำนาจแก่องค์กรดังกล่าว ก็ควรจะให้อำนาจให้สามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ตามบทบัญญัติในมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 ซึ่งห้ามมิให้ คณะกรรมการ ป.ป.ท. รับหรือพิจารณากรณีที่มีการกล่าวหาผู้ถูกกล่าวหาภายหลังพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินระยะเวลาห้าปี อันเป็นลักษณะของบทกฎหมายตัดอำนาจโดยเด็ดขาด คณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่เป็น องค์กรชำนาญพิเศษในการต่อต้านการทุจริต ส่งผลให้ผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำทุจริตในภาครัฐหลุดพ้นจาก อำนาจการพิจารณาดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ท. และระยะเวลาเกินกว่าห้าปี ดังกล่าวนี้นี้ มิได้เทียบเคียง กับอายุความทางอาญาแต่อย่างใด พิจารณาเพียงแค่การพ้นจากตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกกล่าวหาเท่านั้น ซึ่งในบางครั้งเรื่องที่มีการร้องเรียนกล่าวหาดังกล่าวอาจจะขาดอายุความไปก่อนได้มีการกล่าวหาหรือเรียน หรือ อาจจะยังไม่ขาดอายุความก็เป็นไปได้ สำหรับในประเด็นที่ขาดอายุความทางอาญาไปก่อนที่จะพ้นกำหนด เกินกว่าห้าปีก็ไม่มีปัญหาตามมา แต่หากเรื่องนั้นยังอยู่ในอายุความทางอาญาจะส่งผลให้เรื่องดังกล่าวกลับเข้าสู่ กระบวนการดำเนินการทางอาญาปกติ คือ อำนาจดำเนินการกลับไปสู่พนักงานสอบสวนในการสอบสวน เพื่อนำสำนวนคดีส่งพนักงานอัยการฟ้องผู้กระทำความผิดต่อศาลต่อไป

ปัญหาประการที่สาม คือ ปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาอุทธรณ์ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูล ความผิดทางวินัยของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม โดยที่พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พ.ศ. 2551 มาตรา 40 กำหนดว่าเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการทุจริตในภาครัฐ และเป็นกรณีมีมูลความผิดทางวินัย ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ท. ส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหา เพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่ารายงาน เอกสาร และความเห็นของคณะ กรรมการ ป.ป.ท. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ แล้วแต่กรณี ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็น ได้ว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการทุจริตในภาครัฐ ซึ่งเป็นความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่ราชการอันมีโทษทางอาญาที่จะดำเนินการส่งสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงให้กับพนักงานอัยการ เพื่อพิจารณาสั่งฟ้องผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลต่อไป และในส่วนความผิดทางวินัยหากผู้ถูกสั่งลงโทษเห็นว่าไม่ได้รับความ เป็นธรรมก็มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ต่อคณะกรรมการ ก.พ.ค. ตามมาตรา 114 แห่งพระราชบัญญัติ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 เพื่อให้เกิดการถ่วงดุลตรวจสอบและเกิดความเป็นธรรมแก่ข้าราชการพลเรือน

ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัย ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยแล้วส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิด เมื่อผู้ถูกสั่งลงโทษได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ซึ่งคณะกรรมการ ก.พ.ค. ได้พิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดและกำหนดโทษใหม่ว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหามิใช่การกระทำทุจริตในภาครัฐ และมีใช้ความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง การใช้อำนาจในการพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดและกำหนดโทษใหม่ดังกล่าวสามารถกระทำได้หรือไม่ ซึ่งจะเห็นได้ว่าคณะกรรมการ ป.ป.ท. และคณะกรรมการ ก.พ.ค. มีความเห็นขัดแย้งกันอย่างสิ้นเชิง ซึ่งความผิดทางอาญาศาลจะมีคำพิพากษาว่า ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยกระทำความผิดฐานทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่และพิพากษาลงโทษไปแล้วก็ตาม เช่นนี้จึงทำให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยได้ว่ากระบวนการพิจารณาไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นไปโดยชอบและตั้งอยู่บนความสุจริตหรือไม่ เหตุใดการกระทำความผิดธรรมดาที่เป็นทั้งความผิดทางอาญาและทางวินัยนั้น ในทางอาญาศาลจึงได้พิจารณาพิพากษาว่าเป็นความผิด แต่ในทางวินัยคณะกรรมการ ก.พ.ค. จึงได้พิจารณาว่าไม่เป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือเป็นแค่ความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรงเท่านั้น นอกจากความเคลือบแคลงสงสัยนี้แล้วยังส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. อีกด้วย ถึงแม้ว่าจะได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายแล้วก็ตาม

ปัญหาประการที่สี่ คือ ปัญหาการควบคุมตัวและการจัดการให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาตามคดี โดยที่พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พ.ศ. 2551 มิได้บัญญัติถึงวิธีการและแนวทางในการปฏิบัติหากมีกรณีที่พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนคดีกรณีที่มีการร้องทุกข์กล่าวโทษขอให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการ ซึ่งก่อนที่จะส่งสำนวนมาให้กับคณะกรรมการ ป.ป.ท. นั้น อาจมีการรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ รวมถึงมีการจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาได้ด้วย แต่เมื่อส่งสำนวนมายังคณะกรรมการ ป.ป.ท. แล้วจะต้องปล่อยผู้ถูกกล่าวหาไป จึงเป็นที่เห็นได้ชัดว่ากระบวนการยุติธรรม ในการที่จะนำตัวผู้ถูกกล่าวหาไปฟ้องลงโทษต้องหยุดชะงักหรือสิ้นสุดลงทันทีและต้องเริ่มต้นกระบวนการใหม่โดยคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่จะนำเข้าสู่กระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริง ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้ถูกกล่าวหาซึ่งอาจหลบหนีหรือไปทำร้ายข่มขู่ผู้เสียหายหรือพยาน หรือไปทำลายพยานหลักฐานต่าง ๆ จึงควรให้มีการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาได้ต่อไป โดยไม่ขาดตอนจากพนักงานสอบสวนในกรณีที่มีการจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ ทั้งนี้ อาจให้พนักงานสอบสวนที่จับตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ส่งตัวผู้ถูกจับมายังคณะกรรมการ ป.ป.ท. และในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจปล่อยตัวผู้ถูกจับไปได้ ส่วนในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการควบคุมตัวก็ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อขอให้ออกหมายจับผู้ถูกจับไว้ตาม

หลักเกณฑ์วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งการดำเนินการเกี่ยวกับตัวผู้ถูกกล่าวหาหน้า ควรให้ครอบคลุมทั้งกรณีที่ถูกกล่าวหาถูกจับ และนำตัวมาส่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรืออยู่ระหว่างการควบคุมหรือขังตามหมายของศาลหรืออยู่ระหว่างการปล่อยชั่วคราวด้วย

จากการศึกษาค้นคว้ามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ข้างต้น ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ในการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาไว้ได้สวนข้อเท็จจริง ผู้ศึกษาเห็นว่าควรกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการมอบหมายเรื่องของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการแทนในการรับเรื่องร้องเรียนกล่าวหาไว้พิจารณาดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริง โดยเพิ่มเติม มาตรา 25/1 ดังนี้ “ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมอบหมายให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการแทนในเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง หรือที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางระดับ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 วรรคสอง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการมอบหมายคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ดำเนินการแทน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด”

2. ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ผู้ศึกษาเห็นว่าควรขยายระยะเวลาเกี่ยวกับสิทธิในการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐออกไปจากเดิมที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไม่พ้นจากความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินห้าปี และไม่ตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ท. ในการได้สวนข้อเท็จจริงเรื่องที่มีการกล่าวหาไว้ก่อนแล้ว แม้จะมีระยะเวลาเกินห้าปีแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ภายใต้กำหนดอายุความทางอาญาโดยเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พ.ศ. 2551 มาตรา 26 วรรคสอง ดังนี้ “ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปเกินห้าปีแล้ว ย่อมไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นกระทำความผิดขึ้นได้สวนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วแต่กรณี”

3. ปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาอุทธรณ์ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พ.ศ. 2551 โดยเพิ่ม มาตรา 44/1 ดังนี้ “ผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกลงโทษตามมาตรา 41 จะใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชา ซึ่งพิจารณาสั่งลงโทษตาม

ฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูล ตามมาตรา 40 นั้น จะต้องเป็นการอุทธรณ์ดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น”

4. ปัญหาการควบคุมตัวและการจัดการให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาคำเนินคดี ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ พ.ศ. 2551 มาตรา 60 วรรคสอง ดังนี้ “ในการดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัตินี้ให้กรรมการอนุกรรมการ และพนักงาน ป.ป.ท. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจโดยให้มีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนด้วย” และเห็นควรเพิ่มเติม วรรคสาม ดังนี้ “ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่จะต้องทำการจับและคุมขัง ให้กรรมการ อนุกรรมการ และพนักงาน ป.ป.ท. เป็นผู้ดำเนินการโดยให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด”

#### เอกสารอ้างอิง

จารุวรรณ สุขุมลพงษ์. แนวโน้มของคอร์รัปชันในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2556.

จิตชัย พาณิชพัฒน์. องค์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ศึกษาเปรียบเทียบองค์กรอ่องกงกับไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูง วิทยาลัยการทัพเรือ, 2533.

ณฐ สันตสว่าง และฤทัย หงส์ศิริ. “คำสั่งทางปกครอง” ใน เอกสารประกอบคำบรรยายกระบวนวิชากฎหมายปกครองชั้นสูง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ม.ป.ป..

สำนักงาน ป.ป.ป.. เปรียบเทียบระหว่าง ป.ป.ป. ไทย และ ป.ป.ป. อ่องกง. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มวิจัยและสถาบัน, ม.ป.ป..

อุดม รัฐอมฤต. การแก้ไขปัญหาการทุจริตในระบบการเมืองและวงราชการไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2544.